

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

KLASA: 007-01/15-01/15

URBROJ: 513-05-02-16-4

Zagreb, 5. siječnja 2016.

NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA
- svima -

PREDMET: Uputa za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015.

U listopadu 2014. godine donesen je novi Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14 – u daljnjem tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine. Temeljem Zakona doneseni su pravilnici:

1. **Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu** (Narodne novine, br. 1/15) stupio je na snagu početkom godine. Računski plan koji je objavljen uz Pravilnik nije se mijenjao u odnosu na računski plan koji se primjenjivao u 2014. godini. Način njegove primjene također je zadržan u odnosu na dosadašnju praksu. Isto se odnosi i na načela priznavanja prihoda i rashoda.
2. **Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija** (Narodne novine, br. 31/15) se propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja, oblik i sadržaj izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju, te obveza i rokovi njihovog podnošenja, minimalni sadržaj i rokovi dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava te način vođenja, upis, brisanje i promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija.
3. **Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija** (Narodne novine, br. 119/15) utvrđuje se način provođenja samoprocjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitne organizacije te se propisuje metodologija izrade financijskog plana, izmjena i dopuna financijskog plana, kao i način i uvjeti izvršavanja financijskog plana. **Napomena:** Neprofitne organizacije **ne dostavljaju financijski plan Ministarstvu financija niti bilo kojoj drugoj instituciji, osim na njen zahtjev.**
4. **Pravilnik o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora** (Narodne novine, broj 125/13 i 57/15) usklađen je s odredbama ovoga Zakona.

I. OBVEZNICI IZRADE I PREDAJE GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Od 1. siječnja 2015. **sve neprofitne organizacije obveznice su sastavljanja i predaje financijskih izvještaja**, ali prilagođeno visini prihoda i vrijednosti imovine.

Vjerske zajednice su sukladno odredbama Zakona izuzete od obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja i upisa u Registar neprofitnih organizacija. Međutim, pravne osobe kojima su osnivači vjerske zajednice i koje nisu osnovane sa ciljem ostvarivanja dobiti (primjerice caritati) obveznici su sastavljanja i predaje godišnjih financijskih izvještaja.

Na političke stranke se, sukladno članku 2. stavku 2. Zakona, primjenjuju odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija, ali se na njih ne primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na sastavljanje i predaju financijskih izvještaja. Sukladno navedenom, političke stranke, za potrebe Ministarstva financija, ne predaju financijske izvještaje FINA-i, niti godišnje, a niti za razdoblja u tijeku godine.

Sindikati i druge neprofitne organizacije s organizacijskim dijelovima (podružnicama) koji nemaju pravnu osobnost (svoj matični broj i OIB) **podnose jedan financijski izvještaj na razini pravne osobe**. Poslovanje podružnica bez pravne osobnosti i matice mora biti obuhvaćeno jednim financijskim izvještajem. Stoga, **organizacijski dijelovi (podružnice) bez pravne osobnosti ne podnose godišnji financijski izvještaj FINA-i**.

Odredbe Zakona ne odnose se ustanove kojima je temeljni cilj osnivanja i djelovanja stjecanje dobiti, na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost. Takve neprofitne organizacije upisane u Registar, sukladno članku 46. stavku 5. Zakona, bile su dužne u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona (do 31. ožujka 2015.) podnijeti prijavu za brisanje iz Registra. Neprofitne organizacije koje nisu podnijele prijavu za brisanje iz Registra u predviđenim roku, brisat će Ministarstvo financija po sili zakona.

Navedene ustanove ne predaju financijske izvještaje za neprofitne organizacije, već vode računovodstvo i sastavljaju financijske izvještaje prema propisima za poduzetnike.

II. FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

Godišnji financijski izvještaj u sustavu dvojnog knjigovodstva sastoji se od:

- **Bilance na Obrascu: BIL-NPF**
- **Računa prihoda i rashoda na Obrascu: PR-RAS-NPF i**
- **Bilješki.**

Godišnji financijski izvještaj (financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015.) predaju:

1. **neprofitne organizacije obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva, uključujući i**
2. **neprofitne organizacije od čijeg je osnivanja prošlo tri ili manje godina te**
3. **neprofitne organizacije koje udovoljavaju uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, ali su se odlučile za vođenje dvojnog knjigovodstva.**

Sukladno odredbi članka 9. stavka 5. Zakona, neprofitna organizacija je obvezna prve tri godine od osnivanja voditi dvojno knjigovodstvo, što znači da su **neprofitne organizacije osnovane tijekom 2013., 2014. i 2015. godine bile dužne voditi dvojno knjigovodstvo, neovisno o visini prihoda i vrijednosti imovine. To znači i da navedene neprofitne organizacije moraju predati financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. ako su u istom razdoblju imale poslovnih događaja.**

III. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANE U SUSTAVU JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Godišnji financijski izvještaj u sustavu jednostavnog knjigovodstva je **godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF.**

U skladu s odredbama članka 9. stavka 2. Zakona i članka 12. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija **neprofitna organizacija se, nakon proteka prve tri godine od osnivanja, može odlučiti za vođenje jednostavnog knjigovodstva ako joj je:**

- **vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i**
- **godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje.**

U tom slučaju, da bi vodila jednostavno knjigovodstvo, neprofitna organizacija mora donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela i o tome na Obrascu: RNO-P obavijestiti Ministarstvo financija.

IV. ROK I NAČIN PREDAJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Rok za predaju financijskih izvještaja za razdoblje: 1. siječnja do 31. prosinca 2015. je 1. ožujka 2016.

Financijski izvještaji **predaju se: FINA-i** (instituciji ovlaštenoj za obradu podataka za potrebe Ministarstva financija). FINA nakon navedenog roka, tj. nakon 1. ožujka 2016., neće zaprimati financijske izvještaje. Neprofitna organizacija koja nije predala financijske izvještaje ranijih godine, a imala je obvezu, iste ne može naknadno predati niti FINA-i, niti Ministarstvu financija. Navedene financijske izvještaje neprofitna organizacija čuva u svojoj arhivi budući da će podaci iz izvještaja biti potrebni kod sastavljanja financijskih izvještaja za sljedeću godinu.

Financijske izvještaje na propisanim obrascima moguće je predati FINA-i:

- u elektroničkom obliku s ugrađenim kontrolama, koji su dostupni na internetskim stranicama Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Financijsko izvještavanje – Financijski izvještaji za neprofitne organizacije s ugrađenim kontrolama) i FINA-e ili
- putem papirnatih obrazaca.

Uz elektroničku verziju obrasca predaje se i ispis Referentne stranice ovjeren potpisom zakonskog zastupnika odnosno osobe ovlaštene za zastupanje i pečatom. Zbog pogrešaka koje

su moguće pri ručnom unosu podataka iz papirnatih obrazaca u bazu FINA-e, preporuka je predavati izvještaj u elektroničkom obliku.

Neprofitne organizacije **ne predaju financijske izvještaje Državnom uredu za reviziju.**

V. IZJAVA O NEAKTIVNOSTI

Ako neprofitna organizacija od početka poslovne godine nema niti prihoda niti rashoda, a nije predala ostale propisane financijske izvještaje, nije obvezna predati godišnji financijski izvještaj. Međutim, činjenica da neprofitna organizacija u određenom razdoblju nije ostvarivala prihode ne znači da u navedenom razdoblju nisu nastali rashodi. Primjerice, za vođenje računa otvorenih u bankama neprofitne organizacije primaju račune koje je, bez obzira jesu li plaćeni, potrebno provesti u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazati rashod.

Sukladno Zakonu i Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, **neprofitna organizacija sastavlja Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu, ako tijekom te poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima iskazane podatke o imovini i obvezama, te stoga nije predavala financijske izvještaje. Navedeno se odnosi i na novoosnovane neprofitne organizacije.**

Dakle, i novoosnovane neprofitne organizacije mogu dati Izjavu o neaktivnosti ako tijekom poslovne godine nisu imale poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama imaju iskazane podatke o imovini i obvezama, te zbog toga nisu predavale financijske izvještaje, bez obzira na činjenicu da imaju obvezu voditi dvojno knjigovodstvo tijekom prve tri godine od osnivanja.

Izjava o neaktivnosti sastavlja se na obrascu Izjava o neaktivnosti (Obrazac: IZJAVA-NPF) u roku od 60 dana od isteka poslovne godine za koju se Izjava o neaktivnosti daje, dakle do 1. ožujka 2016. za 2015. godinu.

Izjava je u elektroničkom obliku dostupna na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Financijsko izvještavanje) a u papirnatom obliku u knjižarama. Izjavu u elektroničkom obliku potrebno je otisnuti (isprintati) na papir.

Izjavu o neaktivnosti neprofitna organizacija dostavlja na adresu: **Ministarstvo financija, Odjel za neprofitno računovodstvo, Katančićeva 5, 10000 Zagreb.**

VI. POPUNJAVANJE OBRAZACA: BIL-NPF I PR-RAS-NPF

Prema odredbama Zakona o osobnom identifikacijskom broju („Narodne novine“, br. 60/08) **OIB** je stalna oznaka svake pravne osobe i potrebno ga je upisati u zaglavlje financijskih izvještaja za 2015. godinu.

Na financijske izvještaje potrebno je upisati i **RNO broj** dodijeljen od Ministarstva financija prilikom upisa neprofitne organizacije u Registar neprofitnih organizacija. RNO broj može se pronaći na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr → Neprofitne organizacije → Registar neprofitnih organizacija).

Na zahtjev Državnog ureda za reviziju napominjemo da Obrazac: BIL-NPF mora biti u potpunosti uravnotežen što znači da ne smije postojati nikakva razlika u iskazanim vrijednostima aktive i pasive jer i najmanja razlika pri objedinjavanju podataka dovodi do većih neuravnoteženosti.

U obrascu: BIL-NPF ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na:

- AOP 199 Višak prihoda i AOP 200 Manjak prihoda

U obrascu: PR-RAS-NPF ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na AOP-ima:

- AOP 134 Višak prihoda i AOP 135 Manjak prihoda,
- AOP 136 Višak prihoda – preneseni i AOP 137 Manjak prihoda – preneseni,
- AOP 139 Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju i AOP 140 Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

Popunjavaju se svi stupci Obrasca: PR-RAS-NPF, dakle stupac 4 Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine i stupac 5 Ostvareno u izvještajnom razdoblju (1. siječnja do 31. prosinca 2015.). Stupac 4 Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine ne popunjava:

- neprofitna organizacija koja je osnovana tijekom 2015. godine,
- neprofitna organizacija koja je u 2015. prešla s jednostavnog na dvojno knjigovodstvo,
- pravna osoba koja je tijekom 2015. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo neprofitnih organizacija.

U dijelu dodatnih podataka Obrasca: PR-RAS-NPF (od AOP 150 do AOP 155) traži se iskazivanje vrijednosti ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu.

VII. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU POREZA NA DOBIT

Budući da je računovodstvo neprofitnih organizacija propisano Zakonom, te temeljem Zakona, donesenim pravilnicima, potrebno je sve poslovne promjene, što znači i one poslovne događaje koji se odnose na gospodarsku djelatnost, pratiti unutar propisanih poslovnih knjiga neprofitnog računovodstva, a navedene poslovne događaje **evidentirati u jednoj jedinstvenoj glavnoj knjizi.**

Računski plan za neprofitno računovodstvo propisan je na razini odjeljka što omogućuje detaljnu razradu analitičkih konta za evidentiranje poslovnih događaja

1. djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi neprofitne organizacije utvrđene statutom ili drugim aktima i
2. gospodarske djelatnosti neprofitne organizacije.

Za ispravno evidentiranje poslovnih događaja koji se odnose na obje vrste djelatnosti, bitno je utvrditi način raspodjele prihoda i rashoda. Za rashode vezane za obavljanje obje djelatnosti istovremeno, potrebno je odrediti ključ po kojem će se dijeliti troškovi navedenih djelatnosti. Ključ po kojem će se dijeliti zajednički troškovi bitno utječe na rezultat poslovanja, a vezano uz to i obračun poreza na dobit za gospodarsku djelatnost neprofitne organizacije.

U skladu s gore navedenim, računovodstvo neprofitne organizacije koja obavlja i oporezivu gospodarsku djelatnost, mora se temeljiti na Zakonu i pravilnicima za neprofitno

računovodstvo. Eventualne razlike u evidentiranju poslovnih događaja, u odnosu na računovodstvo za poduzetnike, usklađuju se kroz prijavu poreza na dobit.

Neprofitna organizacija koja obavlja oporezivu gospodarsku djelatnost, na kraju poslovne godine, uz financijske izvještaje propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija koje predaje u FINA-u, dostavlja Poreznoj upravi obračun poreza na dobit. Uz Obrazac PD (Prijava poreza na dobit) potrebno je priložiti bruto bilancu s vidljivom analitičkom razradom osnovnih računa, te temeljem navedene bilance sastavljen Račun dobiti i gubitka.

Napomena: Neprofitna organizacija koja obavlja oporezivu gospodarsku djelatnost, obvezna je voditi dvojno knjigovodstvo.

VIII. REVIZIJSKI UVID I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2015.

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2015. godinu podliježu revizijskom uvidu (koji se obavlja sukladno revizijskim propisima) ako je neprofitna organizacija u 2014. godini imala ukupan prihod od tri do uključivo deset milijuna kuna.

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2015. godinu podliježu reviziji (koja se obavlja sukladno revizijskim propisima) ako je neprofitna organizacija u 2014. godini imala ukupan prihod iznad deset milijuna kuna.

Ove neprofitne organizacije dužne su do 30. lipnja 2016. godine objaviti na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2015. godinu, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za 2015. godinu.

IX. UPIS U REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Sukladno članku 46. stavku 4. Zakona, sve neprofitne organizacije koje još nisu upisane u Registar neprofitnih organizacija dužne su to učiniti odmah. Člankom 45. stavkom 1. točkom 20. Zakona propisane su kazne za neprofitnu organizaciju koja ne izvrši upis.

Na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Registar neprofitnih organizacija) nalazi se prijava za upis (Obrazac: RNO).

Ministarstvo financija ne izdaje izvadak iz Registra neprofitnih organizacija već je kao dokaz o upisu neprofitne organizacije u Registar dovoljno ispisati stranicu s podacima dobivenim nakon pretrage Registra na internetskoj stranici Ministarstva financija.

**P.O. MINISTRA FINANCIJA
POMOĆNIK MINISTRA I
GLAVNI DRŽAVNI RIZNIČAR**

Miljenko Fičor